

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
12.03.2024

Hikmet Yalın Halıcı
Isparta Milletvekili

Kiraz, Türkiye'nin önemli tarım ihraç ürünlerinden birisidir. Rusya, Fransa, İngiltere ve Almanya başta olmak üzere birçok Avrupa ülkesine ihraç edilmektedir. Dünya'da en çok kiraz üretiminin yapıldığı yer Türkiye'dir. Kiraz üretiminde Türkiye'yi ikinci sırada ABD, üçüncü sırada Şili ve dördüncü sırada Özbekistan takip etmektedir.

Isparta'nın Uluborlu ilçesinde coğrafi işaret tescili alan dünyaca ünlü Napolyon kirazı, her yıl Haziran sonu ve Temmuz ortasına kadar hasat edilmekte ve pazara çıkmaktadır. Ancak, sağlıklı bir taban fiyatı oluşturulmadığı için üreticiler satışta büyük sıkıntılar yaşamaktadır.

Kiraz alım fiyatlarında sistemli bir şekilde düşüş gerçekleştirilmektedir. Mazota, ilaca, gübreye, elektriğe, suya ve diğer giderlere durmadan fahiş zamlar gelirken; kiraz alım fiyatları ise her yıl daha da erimekte bu da üreticileri büyük sıkıntılara sokmaktadır. Yok pahasına satıl alınan kirazlar; şehirler ve uluslar arası pazarlarda yüzde 300 karla satılabilmektedir. Üreten, emek veren ve satışa çıkaran üreticiler mağdur olmakta, sadece küçük bir azınlık kısa sürede zengin edilmektedir. Bu yaşananlarda ihracat yapılacak ülke pazarlarındaki organizasyon ve kurumsal yapı eksikliği de üreticinin ve Türkiye'nin zararına olmaktadır.

Napolyon kirazı Avrupa piyasalarında 20 Euro, ülkemiz içindeyse 60 Türk Lirasına satılmaktadır. Ancak üreticilerden 30 Türk Lirasına alınmaktadır.

Yaşanan bu ağır mağduriyet giderilmeli ve gereken yasal önlemler en hızlı şekilde alınmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1 – Dünya'da en çok kiraz üretimini yapan ülkemiz çiftçisinin mağduriyetinin giderilmesi ve üreticilerimizin hak ettikleri alım fiyatı ile kirazlarını satması için ne zaman adım atacaksınız?
- 2 – Çiftçinin hakkının korunması amacıyla; kiraz fiyatının ve diğer yaş meyvelerin fiyatlarının il ticaret müdürlükleri ve illerdeki ticaret borsaları tarafından belirlenmesi için 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da ne zaman değişiklik yapılacaktır?
- 3 – Alım fiyatlarının düşük olması nedeniyle zarar uğrayan çiftçilerin, uğradıkları zararı karşılamak için harekete geçilecek midir?
- 4 – Üreticileri ihracat özelinde organize edecek bir birlik kurulması ve ihraç pazarlarının üretici ve Türkiye'nin lehine koordine edecek yapıların kurulması için bir plan ve projeniz bulunmakta mıdır? Varsa bunlar nelerdir?